

ที่ นศ ๐๐๒๓.๑/๒๓๔๕๖๗

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง การเตรียมความพร้อมการจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลืองในพระราชพิธีถวายพระเพลิง
พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ นายอำเภอทุกอำเภอ และนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการดำเนินการและแนวทางปลูกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลืองฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. หลักเกณฑ์/เงื่อนไขในการปลูกดาวเรืองในพื้นที่เขตทางหลวง จำนวน ๑ ชุด
๓. คู่มือวิธีการปลูกดอกดาวเรือง จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบสำรวจความต้องการดาวเรืองฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดพิธีถวายดอกไม้จันทน์
ของภาคประชาชนจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้
สีเหลืองในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่ง
คณะทำงานฝ่ายปลูกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลือง ได้ประชุมกำหนดแนวทางการปลูกและจัดหาดาวเรืองหรือ
ดอกไม้สีเหลือง ตลอดจนแนวทางการประชาสัมพันธ์เชิญชวนภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชนร่วม
ปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลือง แล้วเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลืองในพระราชพิธีถวาย
พระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตามแนวทางที่คณะทำงานฝ่ายปลูก
ดาวเรืองและดอกไม้สีเหลืองกำหนด จึงให้ส่วนราชการ หน่วยงาน อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลืองตามแผนการดำเนินการและ
แนวทางปลูกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลืองในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ของส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒. การจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลืองเพื่อระดับสถานที่จัดพระราชพิธีถวาย
พระเพลิงพระบรมศพฯ ในเขตอำเภอ ให้นายอำเภอประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นสถานที่
จัดพระราชพิธีฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และภาคประชาชนตามความเหมาะสม

๓. การจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลืองเพื่อระดับในพื้นที่ศาลากลางจังหวัด
นครศรีธรรมราช ให้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราชในการประสานงานกับ
ส่วนราชการที่มีที่ตั้งในศาลากลางจังหวัดฯ ในการจัดหาดอกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลือง

๔. การจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลืองเพื่อประดับในพื้นที่ที่ทำการอำเภอให้อยู่ในความรับผิดชอบของนายอำเภอในการประสานงานกับส่วนราชการที่มีที่ตั้งในที่ทำการอำเภอในการจัดหาดอกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลือง

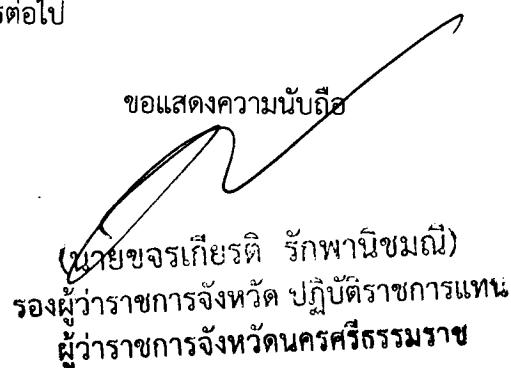
๕. การจัดหาและปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลืองเพื่อประดับส่วนราชการ หน่วยงานสถานศึกษา ฯลฯ ที่มีที่ทำการแยกจากศาลากลาง/ที่ทำการอำเภอ ให้ดำเนินการในบริเวณที่ทำการและพื้นที่ที่รับผิดชอบให้สวยงาม

๖. ในกรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะจัดจ้างศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตรนครศรีธรรมราช (ตั้งอยู่เลขที่ ๕๘ หมู่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช) ใน การปลูกดาวเรือง ให้อำเภอรวมแบบความต้องการดาวเรืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดส่งให้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เพื่อจังหวัดฯ จะได้ประสานงานกับศูนย์ส่งเสริม และอาชีพการเกษตรให้ทราบจำนวนที่ต้องการในเบื้องต้น ทั้งนี้ ในส่วนของการจัดจ้างปลูกดาวเรือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดจ้างศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตรได้ โดยดำเนินการตามระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของการประสานงานในรายละเอียดเพิ่มเติม ให้สอบถามได้ที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและ อาชีพการเกษตรนครศรีธรรมราช โทร. ๐๘ ๑๐๔๓ ๖๓๐๐ (ส่วนราชการอื่นๆ ให้ประสานงานโดยตรง ภายใน วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐)

๗. กรณีการปลูกดาวเรืองในพื้นที่เขตทางหลวงให้ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดย ดำเนินการตามหลักเกณฑ์/เงื่อนไข ในการปลูกดาวเรือง ในพื้นที่เขตทางหลวง

๘. ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์เชิญชวน ภาคราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชนร่วมปลูกดาวเรืองหรือดอกไม้สีเหลือง เพื่อแสดงออกถึงความ จงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ในสังกัด ซึ่งควร ดำเนินการควบคู่กับการให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกดาวเรืองที่ได้ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

ฝ่ายบริหารทั่วไป

โทร. ๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๑๓

โทรสาร ๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๒๕

แผนการดำเนินการและแนวทางปักกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลืองในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ของส่วนราชการ/หน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

*****

วัตถุประสงค์การปักก : เพื่อใช้ประดับ ตกแต่งในบริเวณที่จัดพิธีถวายดอกไม้จันทน์และสถานที่สำคัญของจังหวัดและอำเภอในช่วงพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	แนวทางการดำเนินการ
๕ มิถุนายน ๒๕๖๐	<p>จัดทำแผนการปักกดาวเรืองรายส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐</p> <p>๑. ศาลากลางจังหวัด ให้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานจังหวัดในการประสานงานกับส่วนราชการที่มีที่ตั้งในศาลากลางจังหวัดในการจัดหาดอกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลืองประดับศาลากลาง</p> <p>๒. ที่ว่าการอำเภอให้อยู่ในความรับผิดชอบของนายอำเภอในการประสานงานกับส่วนราชการที่มีที่ตั้งในที่ว่าการอำเภอในการจัดหาดอกดาวเรืองและดอกไม้สีเหลืองประดับที่ว่าการอำเภอ</p>	<p>ในส่วนที่ส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง</p> <p>๑. สำรวจพื้นที่ปักก/ประดับดาวเรืองและดอกไม้สีเหลือง เช่น บริเวณที่ทำการสถานที่สาธารณะ อาคาร ริมถนนทาง บริเวณทางแยก สถานที่จัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ในความรับผิดชอบ ตามที่จังหวัด/อำเภออบรมรายๆ</p> <p>- กรณีการประดับสถานที่จัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ควรปักกในถุงที่สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก</p> <p>- กรณีปักกในสถานที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ควรมีการประสานงานก่อน</p> <p>๒. สำรวจราคางานที่จ้างนายเมล็ดพันธุ์ดาวเรือง หรือต้นดาวเรือง</p> <p>๓. สำรวจงบประมาณ หากไม่เพียงพอให้โอนงบประมาณ รายการอื่นๆ มาเพิ่มเติมให้เพียงพอ</p> <p>๔. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ มีเป้าหมายจะปักกดาวพร้อมดอกจำนวน ๓๐,๐๐๐ ต้น ส่วนราชการ/หน่วยงานสามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือคำปรึกษาทางวิชาการ และศึกษาดูงานการปักกดาวเรือง โทร. ๐๘ ๘๘๖๙ ๘๘๖๔</p>

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	แนวทางการดำเนินการ
	<p>๓. สถานที่จัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ให้ นายอ่ำเภอประธานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นสถานที่จัดพระราชพิธีฯ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และภาคประชาชนตามความเหมาะสม</p> <p>๔. ส่วนราชการ หน่วยงาน สถานศึกษา ฯลฯ ที่มีที่ทำการแยกจากศาลากลาง/ที่ว่าการอำเภอ ให้ดำเนินการในบริเวณที่ทำการและพื้นที่ที่รับผิดชอบ</p>	<p><u>ในส่วนที่ส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดซื้อหรือจัดจ้างศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตร (ศูนย์เพาะพันธุ์เนื้อยื่อ)</u></p> <p>๑. ศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตร เป็นหน่วยรับจ้างปลูกดาวเรืองโดยคิดราคาเท่ากับราคาต้นทุน ดังนี้</p> <p>(๑) กรณีต้นกล้าต้นดาวเรืองพร้อมปลูก ราคาต้นละ 3 บาท (๒) กรณีต้นดาวเรืองพร้อมดอก ราคาต้นละ 7 บาท</p> <p>๒. ให้รวมรวมความต้องการแจ้งให้จังหวัดฯ ทราบภายในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐</p> <p>๓. รายละเอียดเพิ่มเติม สอบถามผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตร โทร. ๐๘ ๑๐๘๓ ๖๓๐๐</p> <p><u>ในส่วนที่ภาคประชาชนดำเนินการ ให้ส่วนราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อแสดงออกถึงความจงรักภักดี โดยให้ดำเนินการ ดังนี้</u></p> <p>๑. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนปลูกดาวเรืองบริเวณอาคารบ้านเรือน ร้านค้า ริมถนน ฯลฯ ผ่านช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ</p> <p>๒. ให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกดาวเรือง เช่น การประชุมชี้แจง แผ่นพับใบปลิว วิทยุ เสียงตามสาย รถแทร็ค ฯลฯ</p> <p><u>ในส่วนของดาวเรืองและต้นไม้สีเหลืองที่ใช้ประดับสถานที่จัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ</u></p> <p>- ควรจัดซื้อดาวเรืองถุงพร้อมดอก เพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก</p>

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	แนวทางการดำเนินการ
๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๐	เริ่มจัดซื้อจัดจ้าง โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ - ใช้งบประมาณของแต่ละส่วนราชการ	<p>จัดซื้อจัดจ้าง โดยกำหนดเวลาส่งมอบ ดังนี้</p> <p>๑. กรณีเมล็ดพันธุ์/ต้นกล้า ส่งมอบภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจัดซื้อเมล็ดพันธุ์แล้วมอบหมายให้ประชาชนช่วยกันปลูกในพื้นที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดได้ตามแนวทางประชาธิรัฐ ในกรณีนี้ความมุ่งมั่นให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการดูแลรักษาด้วย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจัดซื้อเมล็ดพันธุ์มาเพาะในแปลงอนุบาลรวมแล้วมอบหมายให้ประชาชนช่วยกันปลูกในพื้นที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดได้ตามแนวทางประชาธิรัฐ ในกรณีนี้ความมุ่งมั่นให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการดูแลรักษาด้วย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจซื้อต้นกล้าดาวเรืองจากศูนย์ส่งเสริมและอาชีพ การเกษตรมอบหมายให้ประชาชนช่วยกันปลูกในพื้นที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดได้ตามแนวทางประชาธิรัฐ ในกรณีนี้ความมุ่งมั่นให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการดูแลรักษาด้วย</p> <p>๒. กรณีซื้อต้นดาวเรืองถุงพร้อมดอก ส่งมอบให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐</p>
๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐	ปลูกดาวเรืองพร้อมกันทั่วจังหวัด (กรณีจัดซื้อ เมล็ดพันธุ์) โดยให้ดำเนินการจนกว่าจะแล้วเสร็จ - เชิญผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานพิธีใน ภาครวมของจังหวัด (ณ สถานที่ที่กำหนดใน ภายหลัง)	<p>๑. ปลูกในสถานที่ได้สำรวจไว้ โดยอาจปลูกลงดินในสถานที่ที่กำหนด หรือปลูกในถุงหรือกระถางตามความเหมาะสม</p> <p>๒. ควรประสานหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่เพื่อบูรณาการข้อมูลและการดำเนินการร่วมกัน เช่น สถานที่ราชการ ถนนทาง ที่สาธารณะฯ</p> <p>๓. ความคุ้มครองหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกดาวเรืองและการดูแลรักษาก่อนดำเนินการปลูก (<u>ได้จัดทำคู่มือแนบแผนฯ นี้แล้ว</u>)</p>

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	แนวทางการดำเนินการ
	- ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ให้ความรู้ในการปลูกดาวเรือง แก่ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
๑๒ สิงหาคม - ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐	ดูแลรักษา ตัดแต่ง อาย่น้อยจนถึงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐	๑. ดูแล รักษา รดน้ำ ใส่ปุ๋ย และให้ร่มด้วยรังสิตัวจากเข้าไปกัดกิน ทำลาย ๒. ความอ้อมหมายให้มีเจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรรับผิดชอบให้ชัดเจน
๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐	ประดับตกแต่งสถานที่ (กรณีปลูกในถุงหรือกระถาง) ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐	๑. สถานที่จัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ ในความรับผิดชอบตามที่จังหวัด/อำเภอหมาย ๒. บริเวณที่ทำการ สถานที่สาธารณะ ริมถนนหนทาง บริเวณทางแยก ๆ ฯ
หลังจากวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐	ดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพสวยงามตลอดช่วงอายุ ของดาวเรือง หรือนำไปเก็บ ประดับ ตกแต่ง สถานที่ที่เหมาะสม	

หมายเหตุ คงจะทำงานจะติดตามผลการดำเนินการเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม

**หลักเกณฑ์/เงื่อนไข ในการปลูกดาวเรือง ในพื้นที่เขตทางหลวง
ในพื้นที่ควบคุมของแขวงทางหลวงนครศรีธรรมราช**

๑. ให้ประธาน/แจ้ง เกี่ยวกับการกำหนดจุด สายทาง ช่วง กม. ที่จะดำเนินการปลูกดาวเรือง ดังนี้
  - (๑) แขวงทางหลวงนครศรีธรรมราชที่ ๑ เลขที่ ๒๘๗ ถนนกะโรม ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๗๕-๓๔๗๑๓๘ โทรสาร ๐๗๕-๓๔๖๖๖๙
  - (๒) แขวงทางหลวงนครศรีธรรมราชที่ ๒ (ทุ่งสง) ๘๑ ถนนเอเชีย ตำบลหนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช (งานสารสนเทศ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๗๕-๓๐๒๐๒๐ ต่อ ๑๑)
๒. อนุญาตให้ปลูกในพื้นที่เขตทางหลวง ห่างจากเส้นขอบไอล์ฟทาง ประมาณ ๒.๐๐ เมตร (แนวขอบตัดหญ้า)
๓. การดูแลบำรุงรักษา พรุนดิน รดน้ำ ให้เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ขอใช้พื้นที่เขตทางหลวง
๔. การปลูกลงดิน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม
๕. การปลูกในกระถาง ควรเลือกประเภทของกระถางโดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้ทางหลวงด้วย (หากเกิดอุบัติเหตุ)

*****

คู่มือวิธีการปลูกดอกดาวเรือง

ตอนที่ 1 การเตรียมเพาะเมล็ด และ วิธีการเพาะ

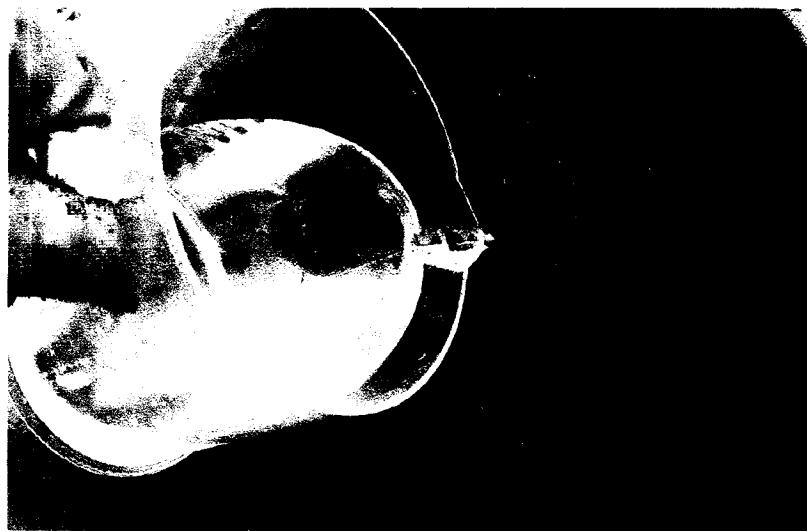
✿ วัสดุอุปกรณ์

- (1.) ถ้วยเพาะ 200 หรือ 288 หลุม
- (2.) พีทมอส (วัสดุเพาะ)
- (3.) เมล็ดพันธุ์ดาวเรือง (เมล็ดพันธุ์คุณภาพของ บริษัท เอกะ อะโกร)
- (4.) Forcep (คิมคีบ)
- (5.) ตะกร้าสำหรับกลบเมล็ด
- (6.) ถังพ่นสารเคมี
- (7.) สารป้องกัน และกำจัดเชื้อรา (โพราโนมาร์บ หรือ เมทาแลกซิล)
- (8.) ถุงมือ (ป้องกันสารเคมี)

วัสดุเพาะต้นกล้าดอกดาวเรืองที่เอกะพาปลูก แนะนำเป็นวัสดุเพาะที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว โดยมีคุณสมบัติ คือ มีความละเอียดปานกลาง ร่วนซุย ระบายน้ำ และระบายน้ำอากาศได้ดี เหมาะสมอย่างยิ่งต่อการเพาะเมล็ด พันธุ์

✿ วิธีการเพาะเมล็ด

- (1.) เตรียมน้ำสำหรับผสมวัสดุเพาะโดยผสม โพราโนมาร์บ อัตรา 0.4 ซีซี ต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 1 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร เพื่อป้องกันโรคเน่าคอดิน
- (2.) ผสมน้ำที่เตรียมไว้กับพีทมอส โดยค่อยๆเติมน้ำทีละนิด คลุกเคล้าให้เข้ากัน จนน้ำลงเบบวัสดุเพาะเพื่อ ทดสอบว่า น้ำเข้ากับวัสดุเพาะได้ดีหรือไม่ หากบีบแล้วมีน้ำออกมากเล็กน้อยตามร่องมือ และวัสดุเพาะเกาะกัน เป็นก้อนตื้อว่าใช้ได้ หากมีน้ำเหลือออกมากเกินไป ให้ผสมวัสดุเพาะเพิ่ม หรือไม่มีน้ำซึมออกมากแสดงว่า น้ำอยู่เกินไป ให้เพิมน้ำและเบบทดสอบอีกครั้ง

(3.) นำวัสดุเพาะที่เตรียมไว้ใส่ถาดเพาะ 200 หรือ 288 ให้เต็มหลุม กระแทก ถาดเพาะ 1 ครั้งเพื่อให้วัสดุเพาะ ลงถึงก้นหลุม เติมวัสดุเพาะให้เต็มและปัดให้เรียบพอดีกับหลุม

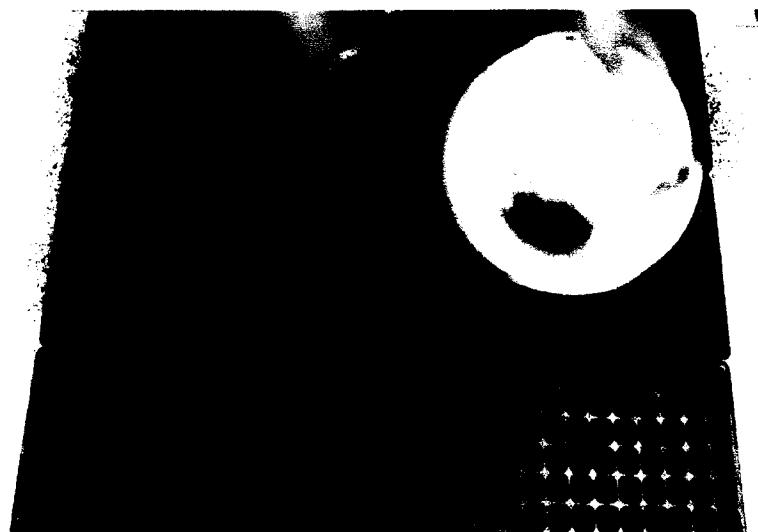
(4.) นำถาดเพาะเปล่ามาวางบนถาดเพาะที่ใส่วัสดุเพาะแล้ว จากนั้นกดถาดเปล่า เพื่อทำหลุม โดยหลุมที่กดควร มีขนาดลึกพอดีกับเมล็ด ประมาณ 0.5 ซม.

(5.) ทำการหยดเมล็ดพันธุ์ดาวเรือง 1 เมล็ดต่อ 1 หลุม

(6.) นำวัสดุเพาะที่ยังไม่ได้ผสมน้ำมาใส่ตะกร้าเพื่อร่อนกลบเมล็ด โดยกลบให้มิดเมล็ด เนื่องจากดาวเรืองไม่ต้องการแสงในการออก และเป็นการรักษาสภาพความชื้นในการออกของเมล็ด

(7.) พ่นสารเคมี โพราโนมาร์ อัตรา 1 ซีซี ต่อ น้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 1 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร พ่นให้ทั่วถ้าดเพื่อป้องกันโรคเน่าคอดินอีกครั้ง

(8.) นำถุงเข้าไปในบริเวณที่พรางแสง 80 % - 90 % และรักษาความชื้นโดยการพ่นน้ำ อย่าให้ถุงเพาะแห้งจนเกินไป เพราะจะทำให้เมล็ดไม่ออกหรือจะจนเกินไป อาจทำให้เป็นโรคเน่าคอดินในระยะออกของเมล็ดได้

✿ การคุ้มครองต้นกล้า แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

✿ ระยะที่ 1 เป็นระยะที่ต้นกล้าเริ่มงอก

หลังจากเพาะเมล็ดแล้ว 3-5 วัน ในระยะนี้ควรรักษาความชื้นโดยการพ่นน้ำและนำไปในที่ frags 50%

✿ ระยะที่ 2 เป็นระยะใบเลี้ยงเริ่มแผ่

โดยใช้เวลาจาระยะแรก 1-2 วัน ควรนำออกแดดจัดเพื่อป้องกันต้นกล้าบีดเข้าหาแสง ในช่วงนี้ 1-2 วัน ควรรักษาความชื้นไว้อยู่ เมื่อจากต้นกล้ายังเล็ก เมื่อต้นกล้าแข็งแรงครับล่อย ให้ผิวสัมผัสคลุกแห้งบ้างเพื่อป้องกันโรคเน่าคอดิน และจะทำให้ต้นกล้าแข็งแรงกว่าการให้น้ำตลอดเวลา ในระยะนี้ยังไม่ควรให้ปุ๋ยเนื่องจากต้นกล้ายังมีอาหารสะสมอยู่ และในตัววัสดุเพาะเองมีการใส่ธาตุอาหารไว้ในระดับหนึ่งแล้ว

✿ ระยะที่ 3 เป็นระยะที่เริ่มมีใบจริง 1 คู่

เริ่มให้ปุ๋ยทางน้ำโดยผสมปุ๋ยสูตร 15-0-0 (แคลเซียมไนเตรท) หรือปุ๋ย สูตร 20-20-20 อัตรา 3 กรัม ต่อน้ำ 10 ลิตร 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ควรหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ย 46-0-0 หรือ ยูเรีย เพราะจะทำให้ต้นกล้าอ่อนแอ หมายเหตุ : ความชื้นควรปล่อยให้ผิวน้ำวัสดุคลุกแห้ง แต่ต้นไม่แห้งเท่าไหร่ จึงจะทำการดน้ำหรือให้ปุ๋ยจนชุ่ม

✿ ระยะที่ 4 เป็นระยะที่เริ่มมีใบจริง 2 คู่

เพิ่มการให้ปุ๋ย โดยให้ปุ๋ยสูตร 15-0-0 หรือ 20-20-20 อัตรา 6 กรัม ต่อน้ำ 10 ลิตร
หมายเหตุ : ความชื้นเหมือนกับระยะที่ 3

✿ วิธีการย้ายปลูก

ควรย้ายต้นกล้าที่มีอายุไม่เกิน 20 วัน หรือมีจำนวนใบจริง 2-3 คู่ ไม่ควรย้ายต้นกล้า ที่มีอายุมากเกินไป เพราะระบบ rak จะแผ่กระจายได้ช้า เนื่องจากระบบ rak นั้นแก่เกินไป ดังนั้นควรย้ายกล้าระหว่าง 15-20 วัน จะทำให้รากของต้นกล้ามีการพัฒนาได้ดีกว่า การหาอาหารของรากก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

✿ ช่วงเวลาในการย้ายปลูก

ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การย้ายปลูกคือช่วงเย็น (แฉดไม่แรง) เพื่อช่วยลดการสูญเสียน้ำของต้นกล้าส่างผลให้ต้นกล้ามีการตั้งตัวได้ดีหลังการย้ายปลูก

✿ ระยะที่เหมาะสมต่อการปลูก

ระยะปลูกในแต่ละฤดูกาลจะมีความแตกต่างกันตามความเหมาะสม ดังนี้

- ฤดูร้อน และ ฤดูหนาว ระยะ 35-40 ซม. X 35-40 ซม. แนะนำให้ปลูกแควคู่ จะให้ผลดีกว่าแควเดี่ยว เนื่องจากแควคู่จะช่วยเก็บความชื้นในดินได้ดีกว่าแควเดี่ยว

- ฤดูฝน ระยะ 50 ซม. X 50 ซม. แนะนำให้ปลูกแควเดี่ยว เนื่องจากจะสามารถช่วยลดการเกิดโรคพืชได้ ความลึกของหลุมประมาณ 4-5 ซม. และพยายามปลูกต้นกล้าให้ตั้งตรง

การให้น้ำ

ช่วงหลังการย้ายปลูกควรให้น้ำสม่ำเสมอจนตันพื้นตัว ใช้ระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นควรรักษาความชื้นในดินให้เหมาะสมไม่แห้งจนตันเที่ยว และไม่แฉะหรือน้ำขังเป็นเวลานานเกินไป หากดินขาดความชื้นจะทำให้แมลงพักเพลี้ยไฟ ไรเดง ระบาดได้ง่าย และหากดินมีน้ำขังหรือแฉะจนเกินไปก็จะทำให้เกิดโรคได้ง่ายเช่นกัน

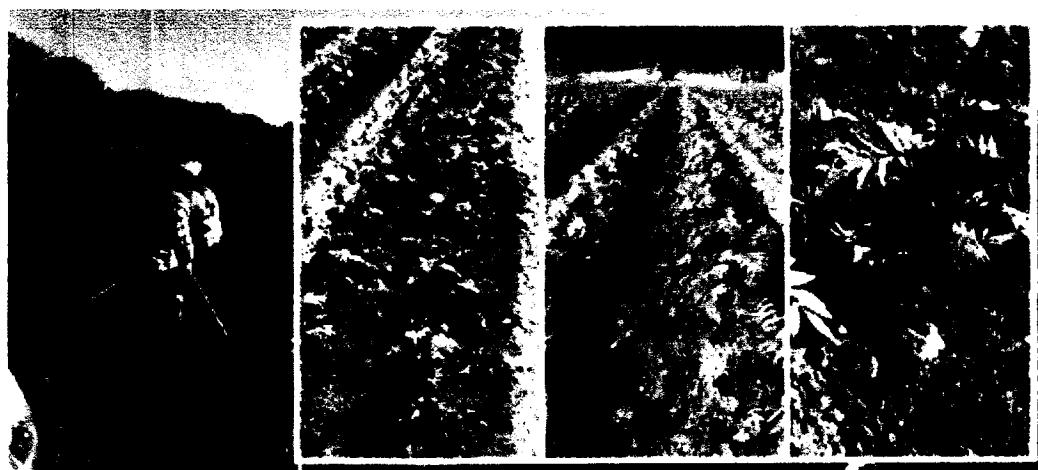
การให้ปุ๋ย

แนะนำให้ละลายน้ำรด เพราะพืชจะสามารถนำไปใช้ได้เลย อัตรา 1 กก. /น้ำ 100 ลิตร 1 ครั้งต่อสัปดาห์

หมายเหตุ - ควรห้ามเลี้ยงบุญสูตร 46-0-0 25-7-7 หรือพากเม็ดไม่ละลาย เพราะจะทำให้เป็นโรคลักษณะของปุ๋ย ให้รากอุดตัน ทั้งน้ำ ออกซิเจน ไม่เข้าสู่ราก ทำให้รากเสียหาย

วิธีการดูแลหลังย้ายปลูก

การกลบโคน

การกลบโคนต้นถือเป็นสิ่งสำคัญในการปลูกดาวเรือง เนื่องจากการกลบโคนจะช่วยให้ดาวเรืองแทรกไขมีมากขึ้น ทำให้ดาวเรืองสามารถหาอาหารได้มากขึ้น การเจริญเติบโตก็มากขึ้นตามไปด้วย ควรกลบโคนอย่างน้อย 2 ครั้ง ในช่วงหลังเติบยอดและก่อนออกดอก โดยการโรยปุ๋ยเม็ดสูตร 15-15-15 และทำการกลบโคนให้ซิดกับข้อใบคู่ล่างสุด

การเด็ดยอด

ควรทำการเด็ดยอดหลังการย้ายปลูกประมาณ 10 – 15 วัน ต้องมีใบจริงอย่างน้อย 3 คู่ เด็ดยอดออก 1 คู่ โดยใช้มือด้านหนึ่งจับข้อที่ต้องการเด็ด และโน้มกิ่ง ด้านบนลงจนหักซิดข้อที่จับ ช่วยในการแตกทรงพุ่ม ของลำต้นและความสูงให้สม่ำเสมอ ก่อน แต่ดาวเรือง ที่ทำการเด็ดยอดจะทำให้การออกดอกช้าลงประมาณ 1 สัปดาห์ ในช่วงวันสั้นหรือฤดูหนาว แนะนำให้เด็ดยอดเพื่อให้ลำต้นสมบูรณ์แข็งแรง ไม่ออกดอกเร็วจนเกินไป

การจัดการเพื่อให้ออกคลอทอย่างมีประสิทธิภาพ

- ตัดดอกที่เสียออกจากแปลงปลูก
- ให้ความชื้นสม่ำเสมอ
- ให้ธาตุอาหารรอง เช่น แคลเซียม,
- ป้องกันแมลงน้ำเชิง สังกะสี หรือธาตุอาหารอื่นที่จำเป็น

แบบความต้องการดาวเรืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่ต้องการซื้อ/จ้างจากศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตร

อำเภอ.....จังหวัดนครศรีธรรมราช

ลงที่ค่า

( )

นายอํามเภอ.....

หมายเหตุ ๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องตั้งงบประมาณในการจัดซื้อ/จ้าง ในอัตรา ดังนี้

- กรณีต้องการต้นกล้าดาวเรือง ต้นละ 3 บาท
  - กรณีต้องการต้นดาวเรืองพร้อมดอก ต้นละ 7 บาท

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการรับและขันต้นดาวเรืองจากศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตรนครศรีธรรมราช ๕๘ หมู่ ๕ ตำบลนาบอน อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช หรือสถานที่ที่ศูนย์ฯ กำหนดเอง ประสานงานเพิ่มเติม ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและอาชีพการเกษตรนครศรีธรรมราช โทร. ๐๔๑ ๑๓๔๗ ๖๗๐๐